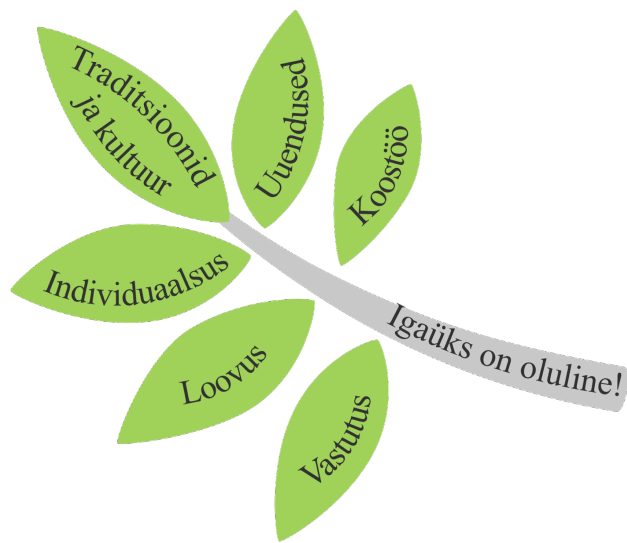

TARTU FORSELIUSE KOOLI HINDAMISJUHEND

HINDAMISE KORRALDUS

1. Hindamise eesmärk

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgid on järgmised:

- toetada õpilase arengut,
- anda õpilasele tagasisidet tema õppeedukuse kohta,
- innustada õpilast sihikindlalt õppima,
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist,
- toetada õpilast edasise haridustee valikul.

Hindamine suunab õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel. Teadmiste ja oskuste hindamine on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid ja motiveerida õpilast hoolikalt täitma oma õppeülesandeid.

2. Hindamise põhimõtted ja hindamisest teavitamine

1. Teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja, käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
2. Klassi- ja aineõpetaja töö aluseks on kooli õppekava aine- ja töökava, mis sisaldab hindamise põhimõtteid.
3. Iga õppeperioodi (õppeaasta, trimestri) alguses selgitab õpetaja hindamise vahendeid, kokkuvõtva tulemuse kujunemist, järelvastamise korda, konsultatsioonide korraldust. Iga õpetaja sisestab hindamissüsteemi õppeaasta alguses õppeaine info alla.
4. Õpilasel on õigus teada, milline protsent või hinnang on aluseks kokkuvõtvale õppeaine tulemusele ja hinnangule.
5. Õppeainetes, mis eeldavad erivõimel põhinevaid oskusi (liikumisõpetus, muusika, kunst, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus), ei eelistata hindamisel andekust, vaid õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Mitmeeristavalt (arvestatud+/arvestatud/mittearvestatud) hinnatakse 3.-8. klassi valikaineid ning II kooliastmes ja 7.-8.klassis loov- ja oskusaineid. Lisaks hinnatakse II kooliastmes ja 7.klassis mitmeeristavalt inimeseõpetust, kirjandust ning ühiskonnaõpetust.
6. Käitumise ja hoolsuse hinnangute andmise (hindamise) põhimõtteid ning korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul koos kodukorra läbitöötamisega.
7. Õppeperioodi jooksul saadud tulemused kantakse e-päevikusse hiljemalt tulemuse teavitamise päeva õhtuks. Võimalusel lisatakse kommentaar ka e-päevikusse.
8. Tagasisidet õpilastele nende esitatud kirjalikest töödest annab õpetaja nädala jooksul. Suuremahuliste tööde korral (kirjandid, referaadid, uurimistööd jms) vastavalt kokkuleppele õpilastega.
9. Kokkuvõtvad tulemused ja hinnangud (trimestri-, poolaasta-, aasta-, eksamitulemused) kantakse e- päevikusse ja klassitunnistusele.
10. Teadmiste ja oskuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ning korda tutvustatakse vanematele kooli kodulehel, klassi lastevanemate koosolekul, Stuudiumi kaudu või individuaalselt. Teavet õpilase õpiedukusest saab e-päeviku, klassitunnistuse, õpilasraamatu, m-klassijuhataja ja vajadusel hinnetelehe vahendusel.

3. Teadmiste ja oskuste hindamine

Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse kõikides kooliastmetes terve õppeaasta jooksul kasutades **õppimist toetavat** ja **kokkuvõtvat** hindamist. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

Õppeaasta kohustuslikud hinnatavad ja arvestuslikud tööd ning eksamid:

- 1.klassis – loovtöö (individuaalne või grupis);
- 2.klassis – loovtöö (individuaalne või grupis);
- 3.klassis – koolisisene komplekstasemetöö sügisel, loovtöö (individuaalne või grupis);
- 4.klassis – riiklikud tasemetööd;
- 7.klassis – riiklikud tasemetööd;
- 8.klassis – komplekseksam, loovtöö (individuaalne või grupis)
- 9.klassis – lõpueksamid eesti keeles ja matemaatikas, valikeksam õpilase valitud aines

Koolis läbi viidud 3.klassi komplekstasemetöö tulemus märgitakse protsendina. Tasemetöö hindamisel antakse õpilasele tagasisidet tema õppe edukuse kohta antud aines. Tasemetöö eesmärk on hinnata õpilase antud kooliastme (või klassi) kindla õppeaine õpitulemuste saavutamist. 8. klassi komplekseksami tulemus kantakse eraldi tulemusena (protsendina) klassitunnistusele. 9. klassi lõpueksamite tulemused ja III kooliastmes sooritatud loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

• **Õppimist toetav hindamine**

Õppimist toetava hindamise all mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, kavandatakse õppimise eesmärgid ja teed, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele. Õppimist toetava hindamise juures on oluline, et õppijad kaasatakse õppeprotsessi erinevatesse etappidesse: eesmärgistamise, andmete kogumisse, tagasiside andmisesse (enese- ja kaaslasehindamise kaudu). Selline lähenemine aitab kujundada õpilastest ennastjuhtivad ja -analüüsivad õppijad.

Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutuste ja teadmistega. Õppimist toetav tagasiside on õppimise protsessi kohta tagasiside andmine, mis kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad lapse arengut.

1. Õppetunni või õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslaselt või enesehinnangu abil suulist ja/või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste, ent ka käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kohta.
2. Õpilane on kaasatud hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ja oma õppimist ning käitumist nende alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.
3. Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpilasepõhist õpimappi.

• **Kokkuvõttev hindamine**

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse ainekavas toodud oodatavate õpitulemuste ja õppele püstitatud eesmärkidele tuginedes. Kokkuvõttev hindamine

tähendab õpitulemuste saavutatuse taseme mõõtmist. I kooliastmes hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi sõnaliste hinnangutega.

II ja III kooliastmes hinnatakse **eristava hindamise** puhul 100%-skaalal ja **mitteeristava hindamise** puhul sõnaliselt „AR“ (arvestatud)/„MA“ (mittearvestatud)/AR+ (arvestatud kiitusega). AR+ lisab õpetaja kommentaari lahtrisse. Nendest põhimõtetest lähtutakse nii jooksval kui ka kokkuvõtval hindamisel.

ERISTAV HINDESKAALA 0-100%	TEISENDAMINE 5-PALLI SKAALALE
<p>100+ protsenti ehk „erakordne”, kui õpilase teadmised ja oskused ületavad tunduvalt ainekavas nõutut või kui lahendus/idee on unikaalne ja õige või lähenemine eriti huvitav ning originaalne;</p>	<p>„5“ (väga hea) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab täiel määral õppekavas taotletavatele õpitulemustele.</p>
<p>90 – 100 protsenti ehk „suurepärane”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele.</p>	
<p>80 – 89 protsenti ehk „väga hea”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele, kuid selles on mõni väiksem ebatäpsus.</p>	<p>„4“ (hea) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.</p>
<p>70 – 79 protsenti ehk „hea”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb väiksemaid puudusi ja vigu või ei ole täielik.</p>	<p>75-79 vastab hindele „4”(hea) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.</p>
	<p>70-74 hindele „3” (rahuldav) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb puudusi ja vigu.</p>
<p>60 – 69 protsenti ehk „rahuldav”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb mõni tõsine puudus või viga ning praktilises rakendamises jääb mõningal määral puudu.</p>	<p>„3“ (rahuldav) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb puudusi ja vigu.</p>
<p>50 – 59 protsenti ehk „kesine”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane on omandanud õppekavas nõutavad põhiteadmised ja -oskused,</p>	

<p>kuid esineb tõsiseid puudusi ja vigu ning nende praktilisel rakendamisel vajab juhendamist ja suunamist.</p>	
<p>alla 50% on õpilasel tulemus mitteamarvustatud ning õpitulemused omandamata</p>	
<p>40 – 49 protsenti ehk “ebapiisav”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane ei ole piisavalt omandanud õppekavas nõutavaid põhiteadmisi ja -oskusi ning raskusi valmistab nende praktiline rakendamine.</p>	<p>„2“ (puudulik) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab vähesel määral õppekava nõuetele ning esineb olulisi puudusi ja vigu.</p>
<p>20-39 protsenti ehk “puudulik”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane ei ole omandanud õppekavas nõutavaid põhiteadmisi ja -oskusi ning ei suuda neid ka rakendada.</p>	
<p>0-19 protsenti ehk “nõrk”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane ei ole omandanud õppekavas nõutavaid põhiteadmisi ja -oskusi.</p>	<p>“1” (nõrk) hinnatakse õpitulemust kui see ei vasta õppekava nõuetele.</p>

1. Kui õpilasel on hindamisele kuuluv töö tegemata, märgib õpetaja jooksval hindamisel e- päevikus märke „T“ ja lisab selgitava kommentaari. Tegemata töö sooritada **10 õppepäeva jooksul või kokkuleppel õpetajaga**.
2. Kui trimestri lõpuks pole õpilane tegemata töid sooritanud 10 päeva jooksul või kokkuleppel õpetajaga, võrdsustatakse T protsendiga 0.
3. Õpitulemuste mitte omandamisel (vähem kui 50% vajalikest õpitulemustest) tuleb õpilasel võlgnevus likvideerida vähemalt 10 (kümne) koolipäeva jooksul (aega arvestatakse alates tulemuse teatavaks tegemisest e-päevikus) või kokkuleppel õpetajaga.
4. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata protsendiga „0“ ja lisatakse selgitav kommentaar.
5. Kui õpilane keeldub tööd esitamast või keeldub vastamast, hinnatakse teda "0"-ga, millele lisab õpetaja selgitava kommentaari.
6. Arvestusliku töö tulemust on õpilasel õigus teada saada enne trimestri tulemuse välja panemist, et õpilastel jääb võimalus konsultatsiooniks ja järelvastamiseks.
7. Igal aineõpetajal on vähemalt kord nädalas konsultatsiooniaeg (aeg õpetamiseks, õpilasele küsimiseks ja järelvastamiseks). Konsultatsiooniajad on avalikustatud kooli kodulehel ja kooli stendil.
8. Kui õpilasel on trimestri/poolaasta tulemus alla 50%, siis on tal kohustus osaleda antud aine konsultatsioonides.
9. Kui õpilasel on trimestri/poolaasta tulemustes mitterahuldav (tulemus alla 50%) või MA (mitteamarvustatud), on klassijuhatajal kohustus võtta ühendust lapsevanemaga.

10. Kui õpilane parandab oma tulemust, siis lisatakse uus tulemus kaldkriipsu järel.
11. Alklassides kasutatakse märki “!”, et markeerida tööd, mis on olnud ebapiisav ja tuleb teha uuesti.

- **Mitteeristav hindamine (arvestatud+, arvestatud, mittearvestatud)**

Mitteeristavalt hinnatakse 3.-8. klassi valikaineid ning II kooliastmes ja 7.-8.klassis loov- ja oskusaineid. Lisaks hinnatakse II kooliastmes ja 7.klassis mitteeristavalt inimeseõpetust ning ühiskonnaõpetust ja kirjandust. Hindamiskriteeriumiteks on õppekavas välja toodud õpitulemused. Lähtuvalt saavutatavatest õpitulemustest seavad õpetaja ja õpilane õpieesmärgid. Hindamisel võrreldakse õpilase arengut eelnevalt seatud õpieesmärkidega. Hindamispõhimõtteid peab õpilastele eelnevalt tutvustama ja need võivad õpilaste individuaalset arengut arvestades olla erinevad. Mitteeristava hindamise puhul annab õpetaja õpilastele õppimist toetavat tagasisidet selle kohta, kuivõrd on õpilane omandanud talle seatud eesmärgid. Mitteeristava hindamisega õppeainetes võib jooksval hindamisel kasutada ka eristavat ehk % hindamist.

Tulemusega „**arvestatud**“ hinnatakse õpilast, kes saavutab seatud eesmärgid.

Tulemusega „**arvestatud+**“ hinnatakse silmapaistvate tulemuste eest, mis ületavad õppekavas seatud eesmäärke. AR+ lisab õpetaja kommentaari lahtrisse.

Kui õpilane ei soorita püstitatud õppekava eesmäärke, hinnatakse tema tulemus „**mittearvestatuks**“. Kui õpilane on saanud tulemuseks mittearvestatud on tal kohustus osaleda selle õppeaine konsultatsioonides ja omandada eeldatavad õpitulemused.

4. Kokkuvõttev hindamine õppeperioodi lõpus ja täiendav õppetöö

I kooliastme õpilased saavad kokkuvõtivate hinnangutega tunnistuse kord poolaastas (jaanuaris ja juunis). II-III kooliastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt trimestri- ja aastatulemustes protsendiga.

1. Klassitunnistused antakse õpilastele õppeaasta lõpus.
2. Trimestri tulemus pannakse välja antud trimestri jooksul saadud tulemuste või hinnangute alusel. Aasta tulemus pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestri tulemuste alusel enne õppeperioodi lõppu.
3. Kokkuvõtval hindamisel arvestatakse kõiki arvestuslikke tulemusi või sõnalisi hinnanguid.
4. Õpilasele, kelle trimestri tulemus on alla 50% või juhul, kui aine on hindamata, peab tulemuse parandama järgmise trimestri jooksul, sooritades arvestusliku töö selleks etteantud kuupäeval.
5. Kui õpilane on puudunud rohkem kui pooltest ainetundidest tervislikel põhjustel, võib jätta trimestri tulemuse välja panemata ning õpilasel on kohustus need ülesanded täita järgmisel trimestril või täiendaval õppetööl kokkuleppel õpetajaga.
6. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aasta tulemus välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi hiljemalt õppeaasta lõpuks.
7. Kui õppeaine trimestri tulemus on jäänud parandamata, on õpilane jäetud antud aines täiendavale õppetööle, välja arvatud siis, kui ainekavas ette nähtud õpitulemused on järgmise trimestri jooksul saavutatud.

8. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane nendes õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- ja/või poolaasta tulemustest või -hinnangutest tuleks välja panna aasta tulemus alla 50% või anda õppeaine õpitulemuste sooritamise kohta samaväärne sõnaline hinnang.
9. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
10. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppetöö lõppu.
11. Täiendava õppetöö jooksul osaleb õpilane konsultatsioonides ja täidab aineõpetaja koostatud kava kohaselt õppeülesandeid, mida kontrollitakse ja hinnatakse.
12. Täiendava õppetöö positiivse soorituse korral pannakse välja õppeaine aasta tulemus, mis kantakse e-päevikusse ja klassitunnistusele selgitava märkusega.
13. 9.klassi õpilasele pannakse kokkuvõtvad aastahinded välja hiljemalt 1.juuniks, välja arvatud õppeainetes, milles õpilasele on määratud täiendav õppetöö.
14. Kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aasta tulemus alla 50% , „mittearvestatud“ või samaväärne sõnaline hinnang ning täiendav õppetöö ei ole andnud positiivseid tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme, siis võib erandjuhul õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama, kaasates otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulates ära tema arvamuse.
15. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aasta tulemus alla 50%, „mittearvestatud“ või samaväärne sõnaline hinnang, kaasates otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulates ära tema arvamuse.
16. **Hindamine distantsõppe ajal Tartu Forseliuse Koolis.** Kui õppetöö toimub Tartu Forseliuse Koolis distantsõppe vormis, siis rakendatakse koolis mitteristavat hindamist AR (arvestatud), MA (mittearvestatud), AR+ (arvestatud kiitusega), kuhu on lisatud ka sõnaline kommentaar. AR+ lisab õpetaja kommentaari lahtrisse. Arvestuslikke töid võib hinnata ka distantsõppel numbriliselt (skaalal 0-100%). Õppeaasta kokkuvõttev tulemus kujuneb eelnevate tulemuste ja/või distantsõppe hinnangu alusel. Õpilase käitumist distantsõppel eraldi ei hinnata. Hoolsusele antakse eraldi hinnang ka distantsõppe ajal.
17. **Ukrainast saabunud õpilaste hindamine Tartu Forseliuse Koolis.** Ukrainast pärit õpilasi hinnatakse I kooliastmes kõikides õppeainetes sõnaliste hinnangutega ning eesti keeles, arvestades õpilaste võimalusi ja oskusi. Sõnalised hinnangud lisatakse e-päevikusse. II ja III kooliastmes hinnatakse õpilasi mitteeristavalt (arvestatud, mittearvestatud) kõikides õppeainetes (v.a 9.klassis). Tulemusega “arvestatud” hinnatakse õpilast, kes saavutab talle seatud eesmärgid. Kui õpilane ei soorita talle püstitatud õppekava eesmäärke, hinnatakse tema tulemus “mittearvestatuks”. Kui õpilane on saanud tulemuseks “mittearvestatud” on tal kohustus osaleda selle õppeaine konsultatsioonides ja omandada eeldatavad õpitulemused.

5. Tartu Forseliuse Kooli lõpetamine

Lõputunnistusel teisendatakse õppeainete tulemused hindedkaala viie palli süsteemi, lähtuvalt riiklikus õppekavas sätestatule:

- hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100%,
- hindegaga „4” 75–89%,
- hindegaga „3” 50–74%,
- hindegaga „2” 20–49%

- hindegas „1” 0–19%
- Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul;
- 9.klassi lõpueksamite tulemused ja loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.
- Põhikooli lõpetanuks võib õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - kellel on üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne ja/või õppeaine viimane aastahinne;
 - kellel on kahes õppeaines kummaski üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Rohkem kui kahe „nõrga” või „puuduliku” tulemusega lõputunnistusel ei saa põhikooli lõpetada.